

føre bestemte Arbejder, til at faae Pension, naar Kræfterne ikke længere slaa til, er der dog en naturlig Berettigelse for de Andre, som have slidt deres Arbeidskræfter op, ofte tilsat Helbred og Sundhed i Samsfundets Tjeneste, til ogsaa at stille et Krav paa, at de, naar de ikke kunne holde ud længere, faae en vel erhvervet direkte Understøttelse, der ikke nedsetter dem i en anden Klasse af Samsfundet end den, hvori de selv tidligere have været, og hvori de andre Statsborgere ere. Dette synes at være sundt og rigtigt, og jeg siger dette, selv om det maatte være socialistisk, hvad jeg forresten slet ikke kan erkjende. Det er saameget mere berettiget for denne Klasse af Samsfundet at komme i Betragtning, som de Dødelighedstabeller, man i de senere Aar har faaet frem, vise, at foruden de mangfoldige paaviselige Arbeidsinvalider, som findes, Folk, der miste deres Førlighed i Arbeidstjenesten, kan man endog saa sige, at hele denne Klasse er opfyldt af Arbeidsinvalider, thi det har viist sig, at Dødeligheden i denne Klasse er langt større end den, som finder Sted i Middelskassen, hvis Tabeller ere lagte til Grund for den bestaaende Livrenteansalt. Dette viser os, mine Herrer, dels at det Arbejde, som udføres af denne Stand, er af en haardere og mere opslidende Natur end det, som Mellemstanden præsterer, og dels, at det formodentlig udføres under slettere Bilktaar. Formodentlig har den større Dødelighed tilbøds sin Grund deri, at disse Folk blive slettere ernærede end de andre Stænder, simpelt hen fordi de ikke have Naad til at leve saa godt som disse. Men kan man saaledes maaske gaa ud fra den Forudsætning, at det maa betragtes som givet, at Staten har den Opgave at bidrage til en saadan Aldersforsørgelse, saa bliver det næste Spørgsmaal det: Vil denne Opgave ikke oversteige Statens Kræfter? Og hvad udfordres der, for at Staten skal kunne tage denne Sag i sin Haand? Det er naturligvis ikke let at paavise dette med nogen fuld Bestemthed, men vi ere dog ikke uden Forarbejder i den Henseende, thi Arbejderkommissionen, som har afgivet Betænkning om denne Sag i 1876, har angivet, at det Beløb, som vil behøves for at sætte denne Sag i Scene fra det Offentliges Side — altsaa baade fra Statens og Kommunens Side — vil andrage mellem 2. à 3 Millioner Kr. om Aaret. Nu veed man jo, at Kommunernes Fattigvesen koster imellem 5 à 6 Millioner Kr. om Aaret, ja maaske nu, da det er i stadig Stigen, over 6 Millioner Kr. om Aaret, og naar man nu antager, at en saadan Aldersforsørgelsekasse som den her antydebeialtsald i Livens Løb vil bevirke en betydelig Nedgang i Fattigbyrden, saa er det jo muligt, at det vil vise sig, at den direkte Udgift dertil ikke vil blive saa overordentlig meget større, end den nu er, idet jo nemlig som sagt det Offentliges Tilskud til Fattigbyrden er 6 Millioner Kr., medens

det Offentliges Tilskud — jeg tager her Staten og Kommunen tilsammen — til denne Anstalt vil blive 2 à 3 Millioner Kr. om Aaret. Nu kunde man jo fordele dette Tilskud paa Kommunerne og Staten, som man vilde, enten Halvdelen paa hver, eller, saaledes som Arbejderkommissionen har foreslaaet det, $\frac{1}{4}$ paa Kommunerne og $\frac{3}{4}$ paa Staten; altsaa viser det sig dog, at dette paa ingen Maade, i Betragtning af de store Goder, som opnaas derved, kan siges at være en aldeles uoverkommelig Byrde. Man har ment, at 600,000 Mennesker her i Landet, altsaa omtrent en Trediedel af Landets Befolkning, befinder sig i en saadan Stilling, at de ville kunne blive Medlemmer af en Understøttelsekasse for Ulemplede. Arbejderkommissionen har jo nemlig fremlagt et fuldstændigt Forslag til en Lov angaaende denne Sag, hvilket vistnok vil være de Herrer bekendt, men Regjeringen har endnu ikke gjort Mine til at ville fremkomme med et saadant Lovforslag, og ser man hen til, hvorledes dette Lovforslag er fremkommet i Arbejderkommissionen, saa vil man se, at Flertallet i denne Kommission, som er udnævnt af Regjeringen, er kommet til det Resultat, at der bør oprettes en saadan Forsørgelseanstalt for Almuen ved Bidrag baade fra Arbejderne selv, fra Kommunerne og fra Staten. Det er ikke her Stedet til nærmere at paavise, hvorledes en saadan Livsforsikringskasse skal oprettes og udføres i det Enkelte. Jeg skal kun gjøre opmærksom paa, at det Forslag, som er fremlagt af Arbejderkommissionen, vistnok er rigtigt i sine Grundtræk. Der er navnlig et Punkt, om hvilket man uden Tvivl maa være enig med Arbejderkommissionen, og det er det, at Sagen ikke vil vinde tilstrækkelig Fremgang, naar der ikke, idetmindste i en vis Alder — der er foreslaaet imellem 15 og 20 Aars Alderen — er en Tvangsplicht til at indtræde i en saadan Kasse, en Tvangsplicht, som jo nærmest vilde komme til at paahvile Arbeidsgiverne med Hensyn til at yde Bidrag til Indsættelse i Aldersforsørgelsekassen for de Folk, der ere i deres Tjeneste, det være sig nu som Arbejdere eller som Lyende. Skjøndt der har været indvendt Meget derimod, er det dog vistnok, Alt vel overvejet, en rigtig Tanke at indføre en saadan Tvang i den yngre Alder. Hvad der skal forstaaes ved „Ulemplede“ udtaler Lovforslaget sig ogsaa om, og ligeledes udtaler det sig om, hvor stort et Beløb en Arbejder kan indsatte med den Virkning, at det Offentlige, nemlig Staten og Kommunen, træde til. Dette Beløb er ansat til 20 Kr. om Aaret, hvorved en Arbejder i sit 60 Aar vil være istand til at opnaa en aarlig Pension af 200 Kr., men vil han sætte det Beløb, som skal ydes ham, naar han er 60 Aar, lidt ned, f. Ex. til 150 Kr. saa vil han, naar han er 65 Aar kunne faae Mere, samt atter Mere, naar han har opnaaet sit 68de